

Problemes a la pràctica

El comissari
d'Indústria designat
per la Unió Europea,
l'alemany
Günther Verheugen,
de seixanta anys,
parla de l'objectiu
d'Europa d'arribar a ser
la potència econòmica
més gran del món,
dels enormes
desplaçaments de llocs
de treball als països
que hi acaben
d'ingressar
i dels sectors
amb més possibilitats
de creixement.

El candidat italià, Rocco Buttiglione, ja és fora de la Comissió després d'haver qualificat l'homosexualitat de "pecat" i de voler limitar el paper de les dones a quedar-se "sota la protecció del marit". Volia treballar amb un personatge així?

—A Europa tothom té dret a expressar la seva opinió i a orientar la seva vida segons la seva escala de valors. No n'estic gens en contra. Però un membre de la Comissió no pot expressar valors tan personals en les institucions europees, i Buttiglione ho va fer explícitament. En els últims anys jo també he hagut d'actuar contra algunes conviccions personals.

—Per exemple?

—El conflicte del reactor nuclear de Temelín, amb Txèquia, un dels nous membres. Semblava que jo volgués fomentar l'ús d'energia nuclear a Europa. A la Comissió no trobaran ningú més contrari a l'energia nuclear que jo. Tot i això, havia de procurar que un futur estat membre fes valer el seu dret a decidir sobre les seves formes d'energia. S'ha d'anar amb molt de compte en una comissió que reflecteix la diversitat ideològica de tot Europa.

—Com a especialista en política exterior, és l'home adequat per a les qüestions industrials?

—Després de trenta anys en la política no crec que hagi de demostrar que pugui portar a terme les funcions del càrrec. Però m'estimo més que em subestimïn.

—Sigui com sigui, tindrà un paper fonamental quan la propera Comissió Europea, fins al 2010, elimini radicalment

l'atur a Europa i superi econòmicament els Estats Units. Com es podrà realitzar aquest miracle?

—Estan exagerant el meu paper i sobrevalorant el de la Comissió, que només estableix un marc comú. El projecte de fer d'Europa la potència econòmica més forta del món només pot funcionar si els 25 estats l'entenen com a directriu. D'aquí a cinc anys es podrà constatar aquesta estratègia: som bons descrivint grans objectius, però tenim seriosos problemes per posar-los en pràctica.

—Aquesta promesa no frega els deliris de grandesa o és més aviat una estafa?

—Ara ens hauríem de concentrar en tasques que realment es poden complir: sobre l'augment de capacitat d'innovació i de la productivitat de l'economia europea. No crec que el 2010 puguem arribar al nivell dels Estats Units, però podem capgirar la tendència. Com a mínim es reduiran les diferències amb els Estats Units o amb l'Àsia.

—Gràcies a l'ampliació de la UE a l'Est, desenes de milers de llocs de treball es desplaçaran d'Alemanya a Polònia, Txèquia o Eslovàquia. Era això el que volien?

—Aquesta migració de llocs de treball dels països de salaris alts no té res a veure amb l'ampliació. És una conseqüència de la globalització i no ha estat afavorida per l'ampliació, sinó frenada, ja que des de l'1 de maig els països veïns de l'Est tenen les mateixes regles de competència i de subsidis.

—Però el nivell dels salaris és el 15% dels alemanys, i els impostos són dramàticament més baixos.

—Però abans era exactament igual. Permetin-me recordar-los que tots aquests països estan integrats de fet en el mercat europeu des de 1993. Creuen que una empresa ignoraria Txèquia o Polònia si aquests països no fossin membres de la UE? I si no hi van, aniran a Ucraïna o a Rússia. Això no té res a veure amb l'ampliació, res de res.

—Què diu a la gent que es troba davant l'alternativa entre salaris més baixos i jornada laboral més llarga o que la seva feina desaparegui a l'Est?

—El procés de divisió del treball no debilita les economies nacionals. Al contrari, ha fet possible crear i aconseguir llocs de treball d'alta qualitat. La indústria automobilística alemanya ja no seria competitiva sense els seus països veïns amb costos més baixos.

—Això no deu consolar gaire el treballador d'Opel, per exemple, amb el lloc de treball amenaçat.

—Sí, és molt trist. Per a mi, és com si ara la negligència i el passat es vengessin en algunes empreses. I els treballadors són els qui en paguen les conseqüències. El principi és el de sempre: els fabricants alemanys han de ser una mica millors que la competència.

—Si acaba sent futur comissari d'Indústria de la UE, quin paper voldria representar en aquest procés de selecció?

—La funció de la política consisteix a acompanyar aquest canvi d'estructura. No amb subvencions, que em sembla una cosa completament errada, sinó mitjançant més investigació i innovació, a més de desenvolupar nous nivells de desenvolupament.

—Qualificació, innovació... Però això són tot frases velles.

—Però aquesta és la política a què estem condemnats. No hi ha alternativa. Totes les queixes sobre les conseqüències de la globalització no tenen sentit. Ja és massa tard per a això.

—Les indústries clàssiques, com la de l'automòbil, acabaran igual com la indústria tèxtil i de confecció: dels llocs de producció d'origen a la perifèria europea?

"Els sectors en crisi a la UE es poden comptar amb els dits d'una mà."

—És una tendència que, indiscutiblement, s'observa en els fabricants de grans produccions, però jo no veig que ho facin els fabricants del segment superior.

—En quines condicions veu la indústria europea en general?

—En unes condicions no tan dolentes com de vegades es vol fer veure. En els deu últims anys no ha patit els problemes del valor afegit ni de la pèrdua d'ocupació. Els sectors en crisi es poden comptar amb els dits d'una mà: tèxtil i confecció, construcció naval i mineria. És la cançó de sempre.

—Però a la xarxa de la seguretat social els forats són cada vegada més grossos.

—Sí, però no en totes les regions ni en tots els sectors.

—On ficarà mà a Brussel·les, amb tot això?

—Observarem els sectors un per un, sondejarem les possibilitats, establim amb precisió els punts essencials en investigació i, allà on sigui possible, fomentarem la innovació. És a dir, contribuïrem a un naixement constant d'idees a Europa, que arribaran a les empreses i després als productes.

—Això més aviat sembla cosa d'un mànager amb visió de futur que d'un comissari de la UE.

—En principi tenen raó. En la pràctica ja s'ha vist que les nostres activitats, de vegades només l'embrió, simplement una borsa d'informació, han ajudat molts empresaris de manera efectiva.

—En quines àrees de l'economia europea veu possibilitats de creixement?

—Així, de sobte, em vénen al cap: formació, turisme i oci, també la sanitat...

—...que ara només consisteix a estalviar, restringir i abandonar.

—Tenim una població que es fa gran. La necessitat de serveis sanitaris creixerà enormement. Podem imaginar que, ben aviat, els serveis mèdics també entraran en una competència global. I ens hem de plantejar qüestions incòmodes, com ara "per què la investigació mèdica se'n va d'Europa cap a altres parts del món?". Pensem, per exemple, en una nova tecnologia com la *human tissue engineering*, és a dir, l'elaboració de determinades parts del cos a partir de cèl·lules humanes. Probablement serà un dels grans camps del futur en el sector farmacèutic.

—Tots els estats de la UE es van comprometre l'any 2000 a invertir més diners en formació i investigació, però no ho fan.

—No els hi puc obligar, és cert. No més podem posar el cascavell al gat periòdicament.

—El so del cascavell no impressiona ningú. Una part considerable de totes les lleis promulgades a la UE encara no s'ha aplicat en molts països.

—Per això ja em tracten amb antelació de "comissari de la paraula amable".

—Es deia "paraula càlida".

—M'estimo més evitar l'expressió. Només amb paraules no es pot canviar la realitat, però creen una dinàmica notable en direcció a un canvi. La Comissió sempre pot fer més que el que s'ha fet fins ara per posar en marxa els processos de debat als estats membre i dirigir-ne l'atenció a les mancances.

—Això vol dir que l'última comissió, a la qual encara pertany, era massa tèbia. Ara toca un to més intens?

—Podria, per exemple, presentar-los la llista de les directives europees que encara no s'han aplicat a Alemanya i fer una conferència de premsa a Berlín sobre aquest tema.

—Al seu valedor, Gerhard Schroder, li semblaria un acte hostil.

—No n'estic segur. Potser ho veuria com un suport. De fet, això és el que jo esperaria.

—Abans que els berlinesos comencin a donar-li canya, primer s'haurà de fer respectar com a coordinador de l'economia a Brussel·les. Com s'ho farà per convèncer Peter Mandelson, l'home fort del primer ministre britànic, Tony Blair, perquè faci allò que vostè considera correcte?

—No és aquesta la meua intenció. Vull desenvolupar una cooperació en què al final es faci el que tots considerem correcte. Assumiré la presidència d'un grup de comissaris que tractarà els temes de competitivitat al consell de ministres. L'eficiència i el prestigi

polític d'aquest consell, i torno a parlar amb paraules benèvols, necessito millores notables.

—Els ministres se salten aquestes sessions tan avorrides.

—Hem de donar a aquest consell un pes polític com el dels ministres de finances al cercle de l'Ecofin, en què es debaten els grans temes de la macroeconomia. En el futur, abans d'aquestes sessions més tècniques s'entaularà un debat polític informal en què els estats membre tindran la responsabilitat principal. A les sessions d'aquests consells assistiran els ministres d'Economia dels 25 països.

—El ministre d'Economia alemany, Wolfgang Clement, no hi ha anat mai.

—Però està disposat a fer-ho en el futur. A diferència del que s'ha fet fins ara, en aquestes reunions es parlarà dels problemes sectorials i regionals de les economies nacionals europees.

—És l'inici d'un govern econòmic europeu?

—No, aquí no hi ha consens. L'únic que es pot fer és coordinar amb més força les polítiques econòmiques.

—No li fa por que, com a comissari d'Indústria, acabi sent una figura negativa per als treballadors? Ara ja ho diuen: "Verheugen portarà els turcs a Europa."

—Els treballadors d'Europa poden estar segurs que en mi tenen una persona que no veu la màxima productivitat com un fi en si mateix de l'economia, sinó que es tracta d'aconseguir el màxim nombre de llocs de treball. Quant a Turquia, la comissió ha proposat regular la possible immigració des de Turquia. Tot i això, hem de pensar que aviat estarem contents amb la immigració de joves turcs, amb bona formació i acostumats a l'estil de vida europeu.

Hans-Jürgen Schlamp

Dirk Koch

© Der Spiegel

Traducció: David Egea

Andorra, 19, 20 i 21 de novembre de 2004

**Enginyeria,
desenvolupament
territorial i
globalització**

**II CONGRÉS
D'ENGINYERIA
EN LLENGUA
CATALANA**

Convoca i organitza:
**INICIATIVA
CULTURA CATALANA**

Inscripcions: 93 319 23 00
Més informació: www.celc.net

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Departament d'Universitats, Recerca
i Societat de la Informació

Govern d'Andorra
Ministeri d'Educació, Cultura
Juventut i Esports

Comú d'Andorra la Vella

Caixa d'Enginyers

Banc Sabadell d'Andorra

Grups Banc Sabadell
TechnoCredit

fecsa endesa

Andorra

FEDA

ELTEMPS